

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **A. H.**, právně zast. Mgr. Stanislavem Sochořem, advokátem se sídlem Pavelčákova 14, Olomouc, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 12. 2012, č. j. 62 Af 95/2012 - 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) podal u Krajského soudu v Brně (dále „krajský soud“) prostřednictvím svého zástupce Mgr. Stanislava Sochory, na základě plné moci ze dne 4. 10. 2012, žalobu ve správním soudnictví.

Stěžovatel s podáním žaloby nesplnil poplatkovou povinnost, proto byl usnesením krajského soudu ze dne 23. 10. 2012, č. j. 62 Af 95/2012 - 13 vyzván k zaplacení soudního poplatku, k čemuž mu byla stanovena lhůta 10 dnů. Usnesení soudu bylo zástupci stěžovatele řádně doručeno dne 24. 10. 2012.

Protože ve stanovené lhůtě nebyl poplatek uhrazen, krajský soud řízení podle ust § 47 písm. c) s. ř. s. a ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil.

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že usnesení krajského soudu je nezákonné, neboť usnesení, kterým byl vyzván k zaplacení soudního poplatku, bylo doručeno pouze zástupci stěžovatele, nikoli však stěžovateli samotnému. Stěžovatel tvrdí, že byl tak zkrácen na svých právech účastníka řízení. Rovněž namítá, že u něj byly dány důvody pro osvobození od soudního

poplatku, a to pro řízení před krajským soudem, tak i nyní před kasačním soudem. Stěžovatel dále namítá, že u krajského soudu probíhá v téměř stejné věci řízení zahájené rovněž žalobou ze dne 8. 10. 2012, vedené pod sp. zn. 62 Af 94/2012 (kde byl předepsaný poplatek uhrazen); stěžovatel má za to, že soud pochybil, pokud obě řízení nespojil do jednoho řízení; v takovém případě by byl soudní poplatek uhrazen v plné výši.

S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předně předesílá, že předmětem řízení je usnesení, kterým krajský soud zastavil řízení pro nezaplacení soudního poplatku; Nejvyšší správní soud je proto v intencích ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. oprávněn zabývat se pouze tím, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení o žalobě zastavil, aniž by se věcí stěžovatele zabýval in meritum.

Jakkoli stěžovatel k výzvě zdejšího soudu neuhradil soudní poplatek za podanou kasační stížnost, s přihlédnutím k dosavadní judikatuře zdejšího soudu nebyla tato skutečnost důvodem pro zastavení řízení o kasační stížnosti; kasační stížnost byla posouzena v rozsahu námitek a z důvodů stěžovatelem uplatněných - § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, v němž se konstatuje: „*V posuzovaném případě by však zjevně nebylo účelné opětovně stěžovatele ke zaplacení soudního poplatku vyzývat. Tento závěr lze nepřímou dovodit i z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, kdy v obdobné věci zdejší soud dospěl k právnímu názoru, že „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s.“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Ažs 27/2004 - 41, dostupného na www.nssoud.cz). Analogicky, a zcela v souladu s výše citovaným rozsudkem, lze i v tomto případě říci, že s ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nejvyšší správní soud se proto po zvážení všech okolností případu postavil na stanovisko, že opětovné nesplnění této povinnosti nelze považovat za překážku, jež by bránila posouzení kasační stížnosti a vydání meritorního rozhodnutí.“ Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci nerozhodoval ani o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků.*

Namítá-li stěžovatel zkrácení na svých právech z důvodu, že mu nebyla doručena krajským soudem výzva k úhradě soudního poplatku, nelze mu přisvědčit.

Z ustanovení § 35 odst. 2 věty druhé s. ř. s. vyplývá, že účastník řízení před správními soudy se může nechat v řízení zastoupit advokátem. Podle § 42 odst. 2 s. ř. s. má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. Má-li však účastník nebo osoba zúčastněná na řízení něco osobně vykonat, doručí se i jim. V rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 69, zdejší soud dospěl k závěru, že zaplacení soudního poplatku není úkonem, který má vykonat účastník osobně, z uvedeného tedy vyplývá, že nebylo povinností soudu doručovat výzvu k úhradě soudního poplatku rovněž stěžovateli.

V odůvodnění výše uvedeného rozsudku rozšířeného senátu se mimo jiné konstatuje: „*Z žádného ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. neplyne povinnost poplatníka osobně zaplatit soudní poplatek. Jde proto o zastupitelné jednání a nedostatek osobního prvku jednajícího nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost*

pokračování

toboto jednání. Účinky doručení usnesení o povinnosti zaplatit soudní poplatek nastávají u zastoupeného účastníka proto doručením tohoto usnesení jeho zástupci. V tom se rozšířený senát shoduje s dříve zaujatým názorem Nejvyššího soudu (rozhodnutí ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99 - publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 1/2001), podle něhož těmito úkony lze rozumět jen takové, kdy konkrétní jednání nemůže učinit nikdo jiný než účastník samotný, tedy jde o tzv. jednání nezastupitelné, charakteristické svým osobním prvkem, který se upíná právě a jen na osobu jednajícího, a to tak, že jiná osoba, odlišná od konkrétního účastníka řízení, nemůže, právě proto, že je charakterizován osobou jednajícího, takový úkon vykonat. Pod takovým jednáním si lze v praxi představit např. výslech účastníka, strpění obhledání, vydání určité věci, apod.

I když povinnost zaplatit soudní poplatek stíhá účastníka, neznamená to zároveň, že jej také musí osobně zaplatit. Tato povinnost totiž plyne z jeho procesního postavení účastníka řízení, který podává návrh. Je třeba přitom vzít v úvahu samotný smysl existence poplatkových předpisů, který vedle jistého, i když celkově spíše symbolického podílu na úhradě nákladů spojených s výkonem soudní moci plní i regulační funkci v přístupu k soudu tak, že stanovená poplatková povinnost a její výše pro věci určitého druhu vede potenciální účastníky soudního řízení k odpovědnému posuzování významu vzniklého sporu a způsobu jeho řešení pomocí soudu.“ (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, č. j. Na 225/2005 - 110, zveřejněné pod č. 765/2006 Sb. NSS).

Namítá-li stěžovatel nyní v kasační stížnosti, že u něho byly splněny v řízení před krajským soudem podmínky pro osvobození od soudních poplatků, je třeba tuto námitkou odmítnout. Především stěžovatel v podané žalobě ani v jiné písemnosti adresované krajskému soudu takovou skutečnost netvrdil, nadto, jak sám uvádí, soudní poplatek ve věci jiné sám uhradil; nadto rovněž v usnesení krajského soudu, jímž byl stěžovatel ke splnění poplatkové povinnosti v dané věci vyzván, byl náležitě poučen i o možnosti požádat soud o osvobození od soudních poplatků, což neučinil. (Nadto, jakkoli je tato skutečnost ve věci irelevantní – viz výše, nereagoval stěžovatel ani na výzvu zdejšího soudu k prokázání majetkových poměrů ze dne 7. 3. 2013, č. j. 5 Afs 89/2012 - 14, která byla jeho zástupci doručena dne 15. 3. 2013).

Nelze stěžovateli ani přisvědčit v názoru na povinnost krajského soudu spojit věci ke společnému řízení, přitom v takovém případě by krajský soud nemusel stěžovatele vyzývat k uhrazení soudního poplatku, neboť by poplatková povinnost byla splněna již uhrazením soudního poplatku ve věci sp. zn. 62 Af 94/2012.

Podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, jde-li o poplatek za řízení, vzniká poplatková povinnost podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení.

Podle ust. § 7 odst. 1 cit. zákona poplatek je splatný vznikem poplatkové povinnosti; v daném případě dnem podání žaloby, resp. ve lhůtě stanovené stěžovateli dodatečně ve výzvě krajského soudu.

Podle ust. § 6 odst. 9 cit. zákona, je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím, je každé napadené rozhodnutí samostatným základem poplatku; to platí obdobně pro návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části.

Podle ust. § 9 odst. 1 cit. zákona nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle odst. 7 cit. ustanovení zákona usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních

věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Pokud bylo v případě stěžovatele v daňovém řízení vydáno několik správních rozhodnutí, které nyní stěžovatel napadá ve správním soudnictví, bez ohledu na skutečnost, zda tak činí jednou žalobou, či samostatnými žalobami, je nutno uhradit soudní poplatek za každé napadené rozhodnutí žalovaného. Z uvedeného je zřejmé, že ani případné spojení věcí ke společnému projednání by na povinnosti uhradit soudní poplatek i ve věci stěžovatele nyní projednávané ničeho nezměnilo.

Nejvyšší správní soud neshledal námitky uplatněné stěžovatelem v kasační stížnosti důvodnými, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s; stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; žalovanému, kterému by jinak náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady přesahující rámec jeho správní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2013

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu